

24. DIUMENGE 24 DURANT L'ANY B

VISIÓ DE CONJUNT

Diumenge passat conclouïem la “secció dels pans” de l’Evangeli de Marc amb la curació d’un sord mut en territori de la Decàpolis. En aquesta secció dels pans que troba aquí el seu acabament (6, 31 a 8, 21) resumeix un autor dient que, Marc ho ha posat tot en acció en la pregunta sobre la identitat profunda de Jesús de forma clara. El Messies a anat conduint poc a poc els seus deixebles a entreveure el seu rostre. E mostrat tota les seves capacitats per reunir i alimentar en la fe un poble de Déu renovat per l’acolliment dels pagans. Com a què de temps encara faran el sord a aquest missatge de salvació universal?

El fragment evangèlic d’aquest diumenge 24 és a la vegada

- El cim de tot el que precedeix, amb la confessió de Pere a la regió de Cesarea de Felip
- I el punt de partida d’una nova secció (8, 30 a 10, 52) repartida en tres seqüències, les tres construïdes al voltant d’un anunci de la Passió.
- Primer anunci, a 8, 31, provocant la reacció negativa de Pere que es posa a renyar Jesús 8, 32. En aquesta primera seqüència revela l’evangeli del 24 diumenge, on Jesús, per primera vegada, revela als seus deixebles que ha de passar pel sofriment i la mort.
- Segon anunci, a 9, 31, provocant una reacció d’incomprensió dels seus deixebles que no gosen fer-li preguntes (diumenges 25, 26, 27 i 28)
- Tercer anunci, a 10, 32-34 que no obstaculitza la pregunta dels dos germans, fills de Zebedeu. Aquesta seqüència es llegeix al diumenge 29.

Aquesta nova etapa s’acabarà a Jericó, prop de Jerusalem, amb l’episodi de la curació del cec Bartimeu, del que Marc n’ha volgut fer l’exemple del vertader deixeble que, amb els ulls oberts per Jesús, es posa a seguir-lo pel camí.

En aquest diumenge, les lectures ens conviden a unir-nos a la confessió de Pere i a comprometre els nostres passos seguint el d’Un Messies, Servidor sofrent:

+ En altre temps, una veu profètica avia dibuixat molt bé els trets d’un Servent de Déu, injustament colpejat, ultrajats, perseguit, però sempre fidel fins a la mort (primera lectura).

+ Així, en la resposta a la pregunta de Jesús, Pere confessa, en nom de tots: tu ets el Messies, la imatge que ell i els altres se’n fan del “Messies” és a les antípodes de la figura del Servent sofrent que els és proposat per Jesús per primera vegada: *Cal que el Fill de l’home pateixi molt. Els notables, els grans sacerdots i els mestres de la Llei l’han de rebutjar, ha de ser mort, i al cap de tres dies ha de ressuscitar.*

Havent agafat a part Jesús, Pere es posa a renyar-lo vivament, i Pere és severament interpel·lat: --*Vés-te’n d’aquí, Satanàs! No veus les coses com Déu, sinó com els homes.* Amb els altres, li caldrà aprendre que la Creu és el pas obligat, pel deixeble i pel Mestre: *Si algú vol venir amb mi, que es negui a ell mateix, que prengui la seva creu i que em segueixi.*

+ esforçar-se en traduir en actes, especialment en el servei dels germans més desheretats, la fe professada en paraules, no és ja avançar de manera molt concreta en el camí del Servent?

LA TAULA DE LA PARAULA

APROFUNDIR AQUEST TEXT: Is. 50, 5-9

Aquest text és el tercer del que s'anomenen habitualment els "Càntics del Servent". El retorn constant de la mateixa fórmula: *el Senyor Déu...* ens en mostra l'estructura ternària.

- *El Senyor Déu m'ha parlat a cau d'orella*: li ha donat l'enteniment, l'ha fet entrar en la comprensió, intel·ligència, dels esdeveniments: Llunys de ser un resignat, el Servent es fa seu el projecte de Déu, fins i tot en l'adversitat.
- *El Senyor Déu m'ajuda*: Igualment el Servent té l'audàcia, la gosadia de proclamar davant dels ultratges : *sé que no quedaré avergonyit*.
- *Déu, el Senyor, em defensa*: També el seu Servent, en un procés (*Qui vol pledejar amb mi? Compareguem plegats. ¿Qui vol ser el meu acusador?. em defensa: ¿qui em podrà condemnar..*), on tots s'uneixen contra ell, manté una confiança absoluta.
Deu ser una bona preparació per escoltar l'evangeli d'aquest

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El lector vetlarà

- A ben destacar **L'INCÍS INICIAL, QUE ANUNCIA QUI VA A PARLAR**: El Senyor Déu m'ha parlat....
- A remarcar bé el lligam entre **la iniciativa de Déu i l'actitud del seu Servent**:
  - *El Senyor Déu m'ha parlat a cau d'orella i jo no m'he resistit ni m'he fet enrera*
  - *El Senyor Déu m'ajuda per això no em don per vençut; per això paro com una roca la cara*
  - *Déu, el Senyor, em defensa: ¿qui em podrà condemnar?*
- A presentar bé **les interrogatives de la tercera part**:
  - *Qui vol pledejar amb mi? Compareguem plegats.*
  - *¿Qui vol ser el meu acusador? Que se m'acosti.*
  - *Déu, el Senyor, em defensa: ¿qui em podrà condemnar?*

No estaria gent malament que al final de la lectura, el lector cedís el seu lloc al salmista, però quedant-se prop de l'ambó . Així, sense cap paraula, es mostrarà el lligam entre el salm 114 i Isaïes 50.

SALM 114

Aquest salm és una acció de gràcies d'un poble que tret dels llaços de la mort, ha estat alliberat pel Senyor de l'esclavitud d'Egipte. Al vostre de la Cena, Jesús se'n fa seva la pregària: *Ha alliberat de la mort la meua vida*. Des d'aquell moment, aquest salm no a deixat de ser pregat pels seus deixebles a la llum de la seva passió – resurrecció.

La resposta al Salm pot ser:

Continuaré caminant entre els qui viuen, a la presència del Senyor.

O bé: *Al·leluia*. Seria aprofitable mostrar, o fer cantar com a resposta una Al·leluia diferent del de l'aclamació a l'evangeli. Les comunitats on no és habitual la resposta cantada avui seria fàcil fer el que hauria de ser normal.

SEGONA LECTURA

APROFONDIR AQUEST TEXT Jaume 2, 14-18

Com el de diumenge passat, aquest text vigorós i sempre actual s'estructura en tres parts:

- La TESIS, formulada en un mode interrogatiu:
Germans meus, si algú deia que té fe i no ho demostra amb les obres, ¿de què li serviria?

La fe de la que parla Jaume aquí no és adhesió de tot l'ésser a la persona de Jesucrist, sinó una espècie de "tenir", de la que en fa ostentació aquell que pretén ser creient.

- La seva IL·LUSTRACIÓ: *Suposem que algun dels nostres germans o germanes no tinguessin ni vestits ni l'aliment de cada dia... Les bones paraules no basten per ajudar a un necessitat; calen actes concrets de solidaritat.*
- La CONCLUSIÓ: *Doncs, amb la fe passa igual: si no hi ha obres, la fe tota sola és morta.*

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El lector estarà atent a distingir bé les TRES PARTS:

- LA INTRODUCCIÓ
Amb la seva adreça inicial: *Germans meus..*
El doble interrogant:
. *si algú deia que té fe i no ho demostra amb les obres, ¿de què li serviria?*
. *A un home així, ¿la fe el podrà salvar?*

La IL·LUSTRACIÓ: *Suposem que algun dels nostres germans o germanes no tinguessin ni vestits ni l'aliment de cada dia, i algú de vosaltres li digués: «Veste't en pau, abriga't bé i alimenta't», però no li donés res del que necessita,*

. El retorn de l'interrogant inicial: *¿quin profit els faria?*

- La CONCLUSIÓ: *Doncs, amb la fe passa igual: si no hi ha obres, la fe tota sola és morta.*

APROFONDIR L'EVANGELI

En el camí que feim en companyia de Marc de reconeixement de Jesús, el Messies, el Fill de Déu, ara ens trobam en tombant decisiu, galfó del segon evangeli. És punt d'arribada de tot el que precedeix, concernent a la identitat de Jesús, el text d'avui és al mateix temps punt de partida obert a les condicions doloroses en les quals Jesús durà a terme la seva missió.

- Tot i ser testimoni, des de la seva vocació, de les paraules i dels fets del seu Mestre, els deixebles an continuat incapaços de comprendre (7, 18 i 8, 2), tant que el seu cor és cec (6, 52), com les seves orelles són sordes. De totes maneres, curats com el sord mut de la Decàpolis i com el cec de Betsaida, ells es poden començar a obrir a la seva identitat veritable, a articular les paraules d'una primera professió de fe, abans de veure's arrossegat, per ell en una nova i sorprenent etapa del seu itinerari.
- Jesús els mena al nord del país, a la regió de Cesarea de Felip, prop de les fonts del Jordà, en ple territori pagà. Michel Quesnel, explica que *Cesarea és una petita ciutat en un país no jueu, prop de*

les fonts del Jordà, al peu mateix de la muntanya de l'Hermon. Avui s'anomena Banias. Es deia Cesarea de Felip per distingir-la de la Cesarea marítima, el gran port de la costa palestinenca. La ciutat havia estat reconstruïda per un fill d'Herodes que duia aquest nom i regnava aquestes regions. És en aquest sector que succeeix l'escena anomenada comunament "confessió de Pere". (Comment lire un evangile? Saint Marc, pag. 143)

. Qui diuen la gent que som jo?», els demana.

- Aquesta primera pregunta es fa sobre els rumors populars sobre la seva identitat. Però una petició així, no és present aquí mes que per preparar la següent. Aquestes identificacions ja preposades falses, no tenen altra finalitat que fer sortir la vertadera identitat de Jesús.
- Els deixebles es fan ressò de les opinions diverses que circulaven sobre Jesús. Per uns, tal com Herodes, Jesús era Joan Baptista ressuscitat. Per altres Elies, el profeta dels darrers temps; el retorn del qual havia de precedir a l'establiment del Regne de Déu. Per altres encara, un profeta reprenent la flama profètica després de tan temps de silenci.

Aquesta resposta és un duplicat del que es pot llegir a Mac 6, 14b-15 i que a estat aprofitada per presentar el relat del martiri de Joan Baptista ordenat per Herodes. Però en aquest fragment es tracta simplement d'una enumeració, sense comentaris, de tres opinions ja citades i en el mateix ordre que el precedent.

. Jesús lliga tot d'una l'altra pregunta: «*I vosaltres, ¿qui deis que som?*». La pregunta és la mateixa, però aquesta vegada, s'adreça a ells directament (vosaltres) perquè ells mateixos es pronunciiïn sobre quina és la seva veritable identitat.

Aquests homes l'han seguit durant temps en el seu ensenyament i en els seus fets, han anat fet un itinerari no solament geogràfic, sinó espiritual. El moment sembla propici per fer una espècia d'avaluació sobre aquesta llarga pedagogia.

. Pere, en nom de tots, respon: «*Vós sou el Messies.*», és a dir, l'enviat especial de Déu, aquell que Déu ha consagrat (és el mateix mot d'origen arameu: Messies, o de la seva traducció grega: Crist (l'ungit) per establir el seu Regne.

Aquesta professió de fe atribueix a Jesús el primer títol que Marc li havia donat al començament del seu evangeli: **1 Comença l'evangeli de Jesús, el Messies (Crist), Fill de Déu.** Aquesta professió apareix aquí com el cim vers el qual pujava tota la primera part del seu evangeli.

Si Jesús els *prohibí severament que ho diguessin a ningú*, no és solament perquè refusa les propostes de Pere. És més tost a causa de l'abisme que separa la imatge que ell es fan del Messies de la realitat que hauran d'encarar. Els Messies que els deixebles han reconegut, diu l'autor anteriorment citat *és, en la tradició jueva, no solament un ome just i fidel, sinó també un alliberador polític anant al cap de l'exèrcit a qui protegeix el Senyor. Jesús tem aquesta imatge d'ell que no correspon al projecte de Déu. I sobre tot no cal que els deixebles se'n facin els heralds.*

És també un punt de partida

Resultat de tot el procés, aquest episodi de Cesarea de Felip és al mateix temps u nou començament.

Una entrada irreversible ha estat passat amb la professió de fe de Pere: tu ets els Messies. Per anar fins a la del centurió romà al peu de la creu: Vertaderament aquest home era el Fill de Déu, queda als dotze recórrer l'etapa més difícil i la més turmentada del seu itinerari. I per primera vegada *comença a instruir-los dient: «El Fill de l'home ha de patir molt: els notables, els grans sacerdots i els mestres de la Llei l'han de rebutjar, ha de ser mort, i al cap de tres dies ressuscitarà.*

A partir d'ara, Jesús, que no pren el títol de Messies pronunciat per Pere, sinó el de Fill de l'home que expressa a la vegada el seu poder i la seva vulnerabilitat, prepara "obertament" els seus deixebles pel camí que agafarà per portar a terme la missió rebuda del Pare. Dos altres anuncis de la seva passió-resurrecció aniran fitant el camí vers Jerusalem. En tost de la imatge de Pere i dels altres, Jesús en proposa una altra, la del "Servent sofrent" anunciat pels profetes (1 lectura), la de Fill de l'home compromentent-se enmig dels homes i carregant-se els aspectes més foscos de l'existència humana. Imatge cap giradora i pròpiament inconcebible perquè, pels jueus del seu temps, el Messies no podia sofrir, encara menys patir la mort.

Es comprèn així la reacció horroritzada de Pere: *Pere, pensant fer-li un favor, es posà a contradir-lo.*

Jesús que va al davant dels seus deixebles que el segueixen alguns passos al darrera es gira bruscament. La rèplica és immediata i fuetejant: «*Fuig d'aquí, Satanàs! No penses com Déu, sinó com els homes.*»

Amonestat, Jesús amonesta.

Dirigint-se aleshores a la multitud amb els seus deixebles, Jesús anuncia sense concessions, les condicions per esdevenir el seu deixeble: *que es negui ell mateix*, (és a dir arriscar la seva existència) *que prengui la seva creu* (és a dir: disposats a afrontar la mort seguint Jesús per causa de l'Evangeli) *i m'acompanyi. Qui vulgui salvar la seva vida la perdrà, però el qui la perdi per mi i per l'Evangeli, la salvarà.*» aquest és el pas obligat per accedir a la vida.

La creu de la que parla Marc aquí per primera vegada és el suplici que el poder romà reservava a les persones de baixa condició, esclaus i gent de no res; els notables tenien l'honor de que els tallassin el cap!

La multitud pagana i anònima a la que Jesús s'adreça sense dubte designa, per Marc, l'Església de Roma composta per cristians la major part d'origen no jueu, temptats de renegar de Jesús, d'escapar-se dels perseguïdors posant la seva fe dintre de la butxaca. Així, doncs, és més fecund negar-se a si mateix, amb el risc de ser crucificats seguint Jesús. Una mort acceptada és el camí de la vertadera vida.